

Kállai Csaba • Molnár László • Rideg László

PRÓBAÉRETTSÉGI FELADATSOROK

12 feladatsor megoldásokkal

TÖRTÉNELEM

KÖZÉPSZINT

9 A feladat a két világháború közötti magyar társadalommal kapcsolatos.

Írja a táblázatba az adott társadalmi réteghez tartozó szöveges leírás sorszámát, valamint a kép betűjelét! Minden sorba egy sorszámot és egy betűjelet írjon! (Elemenként 0,5 pont.)

1. Népes réteg volt. Helyzete javult a két világháború között, hiszen többségükre már kiterjedt a kötelező baleset- és betegségbiztosítás. Ráadásul régi követelésük, a 8 órás napi munkaidő bevezetése is megtörtént.
2. A Horthy-korszak társadalmának legnagyobb presztízsű rétege volt. Ebbe a társadalmi csoportba csak néhány száz család tartozott. Közöttük találjuk a két világháború közötti Magyarország legnagyobb birtokosait.
3. Az ide tartozók között meglévő, esetenként jelentős vagyoni különbségek miatt önmagában is rétegzett társadalmi csoport volt. Tagjai számára elérhető volt a felemelkedés lehetősége (pl. hivatalnoki vagy értelmiségi pályára lépve), azonban fennállt a lecsúszás veszélye is.
4. A társadalom legnépesebb rétege volt a Horthy-korszakban. Komoly problémát okozott számukra a földhiány. Számukat és helyzetüket jellemzi a „hárommillió koldus országa” megnevezés Magyarországra vonatkozóan.

Társadalmi réteg	Leírás sorszáma	Kép betűjele
a) parasztság		
b) munkásság		
c) polgárság		
d) arisztokrácia		

10 A feladat a hidegháborús keleti és nyugati blokk gazdasági különbségeihez kapcsolódik.

Tegyen egy X-et a táblázat megfelelő helyére attól függően, hogy az adott állítás melyik blokk gazdaságára volt jellemző! Minden sorba egy X-et írjon! (Elemenként 1 pont.)

1. A blokk országai egy szabad világgazdasági intézményrendszert szerettek volna létrehozni.
2. A blokk országai a központosított gazdaságirányítási rendszerük miatt nem lehettek meghatározó szereplői a nemzetközi gazdasági térnek.
3. A fegyverkezési verseny miatti erőltetett iparosítás következtében a gazdaság szerkezete eltorzult.
4. Az 1973-as olajárrobbanás rövid távon sem vetette vissza a blokk országainak gyorsan alkalmazkodó gazdaságát.
5. Az ebbe a blokkba tartozó országok gazdasága növekedni kezdett a belső kereslet növekedése és az exportbővülés miatt.

Állítás	Keleti blokk	Nyugati blokk	Mindkettő	Egyik sem
a) 1.				
b) 2.				
c) 3.				
d) 4.				
e) 5.				

5

11 A feladat a Kádár-rendszer politikai jellemzőivel kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a forrás és az ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

- a) Bár Kádár rendszere is diktatúrának tekinthető, mégsem volt olyan elnyomó jellegű, mint Rákosié. Milyen jelzővel szokás a Kádár-féle diktatúrát illetni? Írja a kifejezést a vonalra!

.....

„Kádár találkozón vesz részt amerikai és szovjet vezetőkkel. Az esemény után az USA elnöke beül az autójába és utasítja a sofőrt: – Index jobbra, kanyarodás jobbra! A szovjet főtitkár is beszáll a kocsijába: – Index balra, kanyarodás balra! Végül Kádár is kiadja a parancsot: – Index balra, kanyarodás jobbra!” (KORABELI VICC)

- b) Magyarozza meg saját szavaival, hogy mi a vicc történelmi tartalma a Kádár-rendszerre vonatkozóan!

.....

.....

.....

2 A feladat a középkori művészeti irányzatokhoz kapcsolódik.

Írja be a képek, valamint a szöveges jellemzések betűjeleit a táblázat megfelelő részébe! Egy kép és egy szöveges jellemzés kimarad. (Elemenként 0,5 pont.)

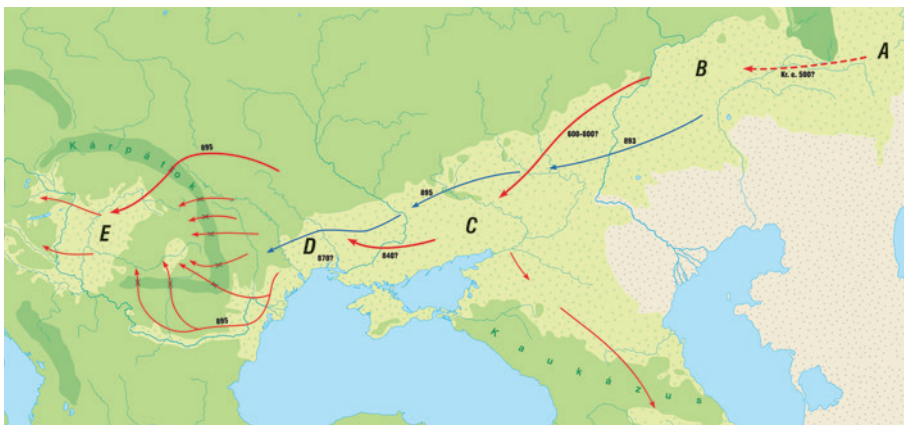

1. A templom látvány tekintetében is az isten házává vált. Az égbe törő tornyokkal rendelkező, lenyűgöző szépségű, monumentális katedrálisok függőleges tagolása a könnyedség benyomását kelti. A vékony falú vázszerkezetet támívekkel és támpillérekkel erősítették meg.
2. Az antik görög-római formakincs újraértelmezésével új építészeti stílus született. A templomokra a vízszintes tagolás, az egyszerű geometrikus formák használata vált jellemzővé. Fontos szerepet kapott a szimmetria, a tér centrális lefedése kupola építésével.
3. A római formakincseket egyedi megoldásokkal vegyítő templomok külsejét zárt tömegformák jellemzik. A nehéz boltozat miatt az épület alacsonyabb, a fal vastagabb lett. A zömök szerkezet monotonitását kicsi, félköríves ablakok és árkádsorok törik meg.
4. A jellemzően négyzet alaprajzú templom középső részét hatalmas kupola fedi, melyet kisebb kupolák és félkupolák vesznek körül. Az épületegyüttes fontos részét képezhetik azok a tornyok is, ahonnan felhangzanak az imára szóló felhívások.

Művészeti stílus	Kép betűjele	Szöveges leírás sorszáma
a) Romanika		
b) Gótika		
c) Reneszánsz		

3 A feladat a magyar nép vándorlásával kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a források és az ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

A magyar nép vándorlása és a honfoglalás

a) Rendelje hozzá a magyar nép vándorlásának állomáshelyeit a leírásokhoz! Írja be a térképvázat megfelelő betűjeleit a táblázatba! Két betűjel kimarad.

1. A magyarok 840 körül telepedhettek le a „Folyóköznek” nevezett területen, mely a Fekete-tengertől északra helyezkedett el.
2. A bizánci források szerint a Don folyó környékén elhelyezkedő szálláshely a magyarok vezérééről kapta a nevét.
3. A „Nagy (vagy Ősi) Magyarországnak” nevezett terület a mai Baskíria területén, a Volga és a Káma folyók vidékén helyezkedhetett el.

„A türkök népe Kazáriához közel szerzett magának lakóhelyet, azon a helyen, melyet első vajdájuk nevééről [...] neveznek. [...] Amikor a türkök és a [...] besenyők közt háború ütött ki, a türkök hadserege vereséget szenvedett és két részre szakadt. Az egyik rész kelet felé, Perzsia vidékén telepedett le, [...] a másik rész vajdájukkal és vezériükkel, [...] nyugatra ment lakni [...].” (BÍBORBANSZÜLETETT KONSTANTIN: A BIRODALOM KORMÁNYZÁSÁRÓL)

b) Nevezze meg azt a területet, melyről a forrásrészlet szól!

.....

c) Melyik volt az a vezetési forma, amelyet itt vett át a magyarság a kazároktól?

.....

5

4 A feladat az angol alkotmányos királyság politikai berendezkedéséhez kapcsolódik. (komplex tesztfeladat)

Oldja meg a feladatot a források és az ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

1. „Ha a törvényhozó hatalom a végrehajtó hatalommal ugyanabban a személyben vagy ugyanabban a hatósági testületben egyesül, nincsen szabadság, mivel attól lehet tartani,

I. EGYSZERŰ, RÖVID VÁLASZT IGÉNYLŐ FELADATOK

1 a) **Zeusz.** A görög mitológia szerint Zeusz vezette az apja, Kronosz és a titánok elleni háborút. A háborút követően Zeusz lett az égbolt, a mennydörgés és a villámok ura.

b) **többistenhívő (politeista).** Az ókori görög vallás többistenhívő (politeista) vallás volt.

c)

Görög név	Római név	Funkció
Arész	Mars. A római mitológiában Mars volt a háború istene.	a harc, a háború istene
Aphrodité	Venus. A római mitológiában Venus volt a szépség és a szerelem istennője.	a termékenység, a szépség és a szerelem istennője

2 a) **Igaz.** A kishűbéreseket is adományozhattak földterületet a hűbéruruktól kapott birtokból, így nekik is lehettek saját hűbéreseik.

b) **Igaz.** A hűbéri piramis alsó szintjén elhelyezkedő kishűbéreseket már nem voltak saját hűbéreseik.

c) **Igaz.** A nem öröklődő hűbérbirtokot beneficiumnak, az öröklődőt feudumnak nevezzük. Kezdetben a nem öröklődő, később az öröklődő hűbérbirtokok voltak jellemzőek.

d) **Hamis.** A hűbéri eskü kölcsönös volt, a hűbérúr és a hűbéres is fogadalmat tett a hűsége, valamint a kötelességek teljesítésére.

3 a) **5.**

b) **3.**

4 a) **1., 4., 5., 6., 8.** A többi a középkori céhekre jellemző.

b) **kb. 5-szörösére / kb. 6-szorosára**

c) **árforradalom.** A 15. század vége és a 17. század eleje között hatalmas áremelkedés zajlott Nyugat-Európában az élelmiszerekre és az iparcikkre vonatkozóan. Ezt a folyamatot árforradalomnak nevezzük. Egyik oka a nemesfémek értékének csökkenése, a másik pedig a kereslet növekedése volt.

5 a) **2. II. József türelmi rendelete egyenjogúvá tette a protestáns és a görögkeleti felekezeteket a római katolikusokkal a Magyar Királyságban.**

b) **3. II. József 1785-ben keletkezett jobbágyrendelete eltörölte az örökös jobbágyságot Magyarországon is, különböző jogokat (szabad költözés, szabad pályaválasztás stb.) biztosítva a korábbi jobbágyoknak.**

c) **2. II. József nyelvrendelete a németet tette hivatalossá az egész birodalomban. A döntés a birodalom egységesítését kívánta szolgálni.**

d) **Mária Terézia.** II. József előtt édesanyja, Mária Terézia (1740–1780) uralkodott a birodalomban.

e) **C.** Az 1790-es utasítás három rendelet kivételével (türelmi rendelet, jobbágyrendelet, az alsó papságra vonatkozó rendelet) az uralkodó minden korábbi rendeletét eltörölte.

f) **90%.** A türelmi rendelet a jobbágyságról (a parasztságról) intézkedett.

g) **nemesek (nemesség)**. Ez a kiváltságos réteg alkotta a korabeli magyar társadalom 5%-át.

6 a) **Osztrák–Magyar Monarchia / Olaszország**

b) **Olaszország / Osztrák–Magyar Monarchia**

c) **1882**

d) **2.**

e) **Hármas antant / antant**

f) **1.** Olaszország 1882-ben csatlakozott a Németország és az Osztrák–Magyar Monarchia által 1879-ben megkötött kettős szövetséghez, így létrejött a hármasszövetség.

1907-ben Nagy-Britannia és Oroszország egyezményt kötött, így az 1893-as francia–orosz és az 1904-es francia–angol (antant) szerződést kiegészítve létrejött a hármasszövetség.

7 a) **Tudós Társaság (Magyar Tudományos Akadémia / MTA)**

b) **D.** Széchenyi az egyik 1825-ben elhangzott beszédében fogalmazta meg a későbbi Magyar Tudományos Akadémia létrehozására tett felajánlását.

c) **Lánchíd**

d) **F.** A Lánchíd, Széchenyi egyik legismertebb gyakorlati alkotásának alapkövetétele 1842-ben történt. A híd 1849-ben avatta fel a szabadságharcot vérbe fojtó Haynau. Széchenyi sosem ment át a kész hídon.

e) **gőzhajózás (balatoni gőzhajózás)**

f) **C.** A közlekedés fejlesztését Széchenyi mindig is elsődleges fontosságú ügynek tekintette. Jelentős szerepe volt a balatoni gőzhajózás elindításában.

8 a) **Pl. A szövetségesek és a tengelyhatalmak hadieszközügyartásának mértéke folyamatosan nőtt a háború alatt. / Az USA hadba lépésével a katonai erőviszonyok végérvényesen a szövetségesek felé billentek el.**

b) **2.** A másik két állítás hamis.

A villámháborús taktikát (Blitzkrieg) a szárazföldön használták a németek. A szövetségesek hajótervesztései a háború közepén voltak kimagaslóan nagyok.

A japánok a Csendes-óceánon szenvedtek vereségeket az amerikaiaktól 1942-t követően.

c) **Kurszk**

9

Társadalmi réteg	Leírás sorszáma	Kép betűjele
a) parasztság	4.	B
b) munkásság	1.	D
c) polgárság	3.	A
d) arisztokrácia	2.	C

TARTALOMJEGYZÉK

FELADATSOROK

1. feladatsor	8
2. feladatsor	21
3. feladatsor	34
4. feladatsor	47
5. feladatsor	60
6. feladatsor	74
7. feladatsor	90
8. feladatsor	104
9. feladatsor	120
10. feladatsor	138
11. feladatsor	154
12. feladatsor	170

MEGOLDÁSOK

1. feladatsor	184
2. feladatsor	191
3. feladatsor	198
4. feladatsor	206
5. feladatsor	214
6. feladatsor	221
7. feladatsor	228
8. feladatsor	235
9. feladatsor	240
10. feladatsor	248
11. feladatsor	255
12. feladatsor	262